

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Chlumčany, okres Louny

439 03 Chlumčany 81

Identifikátor školy: 600 082 628

Termín konání inspekce: 7. a 8. března 2005

Čj.:	f1-1049/05-1041
Signatura:	of3ay124

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola se nachází uprostřed obce a je umístěna v přízemních bytových prostorách budovy bývalé základní školy. Od 1. ledna 2003 je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je Obec Chlumčany, 439 03 Chlumčany 154. Kapacita jediné provozované třídy má 25 volných míst a je naplněna od 1. ledna 2005 počtem 22 zapsaných dětí (od září do prosince 2004 byla naplněna počtem 20 dětí). Z tohoto počtu má 1 dítě odklad školní docházky, 3 děti jsou mladší 3 let a 4 děti mají nepravidelnou docházku. Seskupení dětí je heterogenní. Mateřská škola má vlastní vzdělávací program, který je výchozím dokumentem předškolního vzdělávání. Délka provozu je stanovena na dobu od 5:45 hod. do 15:30 hod. Rodiče dětí s pravidelnou docházkou přispívají na neinvestiční náklady provozu školy částkou 100,- Kč a rodiče dětí s nepravidelnou docházkou částkou 50,- Kč vždy na dítě a měsíc. Součástí mateřské školy, kterou navštěvují děti z Chlumčan a dalších tří spádových obcí, je školní jídelna. Doplnková činnost školy je zaměřena na stravování cizích osob (důchodců). Tato aktivita provoz mateřské školy nenarušuje.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací proces je zajišťován odborně kvalifikovanou ředitelkou školy denně v dopoledních hodinách. Nekvalifikovaná učitelka má základní vzdělání a úvazek přímé výchovné práce 2, 5 hodiny denně. V souběžném pracovním poměru působí jako uklízečka. V přímé práci s dětmi výchovně-vzdělávací cíle neplní. V době od 12:30 hod. do konce provozu školy děti pouze ohlídá. Personální zajištění odpoledního provozu nevyhovuje potřebám předškolního vzdělávání. Stanovená výše výchovné práce a její organizační rozložení nepokrývá celou délku provozu (ředitelka 5 hod. denně, učitelka 2, 5 hod. denně t. j. 7, 5 hod. - současná délka denního provozu je 9:45 hod.). Časový rozsah provozu není dětmi a rodiči efektivně využíván. Děti docházejí do mateřské školy až na 7:30 hod. a poslední dítě opouští mateřskou školu ve 14:30 hod.

Organizační struktura vychází z platných a aktualizovaných řádů, které jsou zveřejněny (školní řád, organizační řád, provozní řád). Jejich obsah je respektován, organizační řád se však výše uvedenými problémy nezabývá. Ředitelka jmenovitě delegovala kompetence a stanovila povinnosti pro jednotlivé pracovnice. Vnitřní informační systém je funkční. Přehled úkolů a povinností, který je rozpracován do měsíců, obsahuje i realizaci provozních a pedagogických porad. Průběh porad je dle předložených zápisů zaměřen pouze na provozní, pracovní a organizační záležitosti. Pedagogické porady neprobíhají. Ředitelka školy u nekvalifikované učitelky nehospituje, hospitace neplánuje, metodicky jí po odborné stránce nevede. Má stanoveny cíle běžné kontrolní činnosti zaměřené na plnění pracovních povinností, hospodářských úkolů a na organizaci chodu školy. Realizace je prokazatelná (datum, stručný záznam zjištění). Osobnost ředitelky, její postoje a způsob jednání pozitivně ovlivňují celý kolektiv zaměstnanců a takto se jí daří vytvářet příjemné prostředí pro pobyt dětí i pro kontakty s rodiči.

Pedagogická knihovna je vybavena pestrou nabídkou současné odborné literatury, která umožňuje vlastní sebevzdělávání pedagogických pracovníků. Vzdělávací akce navštěvují výjimečně. Tato skutečnost je ovlivněna i nezbytností zajistit především provoz školy.

Ředitelka absolvovala v loňském školním roce počítačový kurz. Vzdělávací akce zaměřené na Rámcový program pro předškolní vzdělávání nebyly za období jeho zveřejnění (rok 2001) využity. Současné vědomosti o proměnách předškolního vzdělávání získala ředitelka školy pouze samostudiem a konzultací s kolegyněmi okolních mateřských škol.

Ředitelka stanovila kritéria pro hodnocení zaměstnanců, která zveřejnila.

Zjištěné personální podmínky mají dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostory třídy jsou děleny na část pro práci u stolečků a část pro volný pohyb. Svoji rozlohou vyhovují menšímu počtu dětí, omezují možnost provozovat pohybové aktivity, škola nemá tělocvičnu. Součástí třídy je i stabilní ložnice a skladovací prostor nabídky hraček a náčiní. Třída má potřebné a funkční sociální zázemí i šatnu dětí. Školní zahrada je vybavena pískovištěm, houpačkou i průlezkami a část zahrady plní funkci dopravního hřiště.

Starší nábytek byl zrenovován a některé skříňky s nabídkou hraček a pomůcek umožňují dětem volný přístup. Třída byla vybavena novými stoly a židličkami, které výškou odpovídají věku i velikosti dětí a část určena pro hru novým kobercem. Vnitřní vybavení je funkční a ve většině účelné. Nabídka hraček, stavebnic i zaměstnávacích materiálů uspokojuje potřeby dětí a zajišťuje plnění stanovených vzdělávacích cílů. Třída má omezenou nabídku hracích koutků (malé prostorové možnosti). Většina učebních pomůcek pochází z předchozích let a je opotřebovaná (obrazové materiály). Hudební činnosti mají standardní vybavení, pohybové aktivity jsou zajištěny náčiním, postrádají vybavení náradím. Mateřská škola má základní audiovizuální techniku a ředitelka školy je vybavena počítačem i tiskárnou. Materiální vybavení je využíváno dětmi i učitelkami a příležitostně je využíváno i rodiči (např. adaptace dětí).

Materiálně-technické zázemí mateřské školy je zajišťováno ve spolupráci s provozovatelem a v souladu s finančními možnostmi rozpočtu školy.

Zjištěné materiálně-technické podmínky mají dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Záměrem školního vzdělávacího programu „Hrajeme si od jara do zimy“ je všestranný rozvoj dítěte a rozvoj jeho schopností, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, pěstování dětské samostatnosti, posilování tělesné a pohybové zdatnosti i vytváření duševní pohody. Součástí jsou specifické cíle zaměřené na rozvoj dětské osobnosti, podíl rodičů na vzdělávání a na hodnocení a využití zjištěných informací. Program školy je doplněn měsíčními tematickými celky a je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Ředitelka školy věnuje pozornost dítěti s odkladem školní docházky. Vychází z individuálního plánu, který je rozpracován do měsíců a reaguje na závěry provedené diagnostiky i na doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Stručné záznamy v individuálním plánu sledují vývoj dítěte.

Povinná dokumentace je vedena přehledně a prokazatelně, třídní dokumentace zodpovědně a systematicky. Zápisy v přehledu výchovné práce průkazně zachycují průběh vzdělávání.

Plánování, včetně třídního vzdělávacího programu, zcela vychází z publikace „Barevné kamínky“ (obsah opsán včetně témat, podtémat) a postrádá tvořivý přístup pedagogů. Kontrolní a evaluační činnost není zaměřena na naplňování učebních dokumentů. Forma plánování se vyvíjí. Současný způsob nevychází z podmínek mateřské školy, ale kopíruje vzdělávací program již zpracovaný. V podmínkách této školy je někdy těžko realizovatelný, do jisté míry svazující. Způsob plánování je ovlivněn omezeným množstvím odborných informací pedagogů. Hodnotící záznamy týdenních podtémat však vývoj plánování příznivě ovlivňují.

Prostředí třídy je čisté, udržované v pořádku, vytápěné a dostatečně osvětlené. Rozvolněný režim dne byl téměř vždy přizpůsoben fyziologickým potřebám dětí. Sledované činnosti měly první den převahu řízených aktivit a druhý den byly spontánní a řízené činnosti v rovnováze. Podmínky pro pitný režim byly vytvořeny, ale efektivita plnění byla nízká. Učitelky respektovaly individuální stravovací návyky a potřeby dětí, organizovaly pobyt venku a respektovaly individuální potřeby poledního odpočinku. Provozované aktivity byly přizpůsobeny vývojovým, poznávacím, sociálním i emocionálním potřebám dětí. Školní řád stanovuje pravidla chodu školy a zohledňuje zajištění vzdělávacího procesu.

Vztahy mezi zaměstnanci jsou harmonické, mezi dětmi a učitelkami přirozené, kamarádké. Příznivé klima školy pozitivně ovlivňuje postoje zaměstnanců, rodičů i dětí. Estetický vzhled tříd respektuje věk dětí a je velmi dobrý. Vnější informační systém je funkční a vychází především z osobního kontaktu s rodiči.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti vycházely z obsahu třídního vzdělávacího programu. Jejich průběh byl materiálně zajištěn. Dětem byla umožněna svobodná volba hry. Celý prostor třídy byl využit a spontánní činnosti probíhaly individuálně i v menších skupinách. Většina těchto aktivit podporovala osobnostní rozvoj dětí a jejich prostřednictvím se ředitelce dařilo pěstovat vzájemný respekt i toleranci mezi dětmi. Děti se do volené činnosti zapojily aktivně. Průběh jim však umožňoval uplatnit individuální schopnosti, potřeby i zkušenosti pouze částečně (omezený časový prostor). Hlubší rozvoj hry byl sledován okrajově. Potřeba hry nebyla plně uspokojována (zejména v prvním dnu inspekce). Individuální tempo dětí a možnost volenou činnost ukončit byly respektovány částečně (upřednostňováno organizované vedení dětí). Metoda aktivního učení byla viditelně uplatňována při manipulaci se stavebnicemi, které dětem do jisté míry umožňovaly využívat i vlastní představivost a fantazii. Atmosféra třídy byla vůči dětem vstřícná, vzájemné vztahy byly přátelské, komunikace přirozená. Děti projevovaly ředitelce důvěru, ochotně s ní spolupracovaly a spolupracovaly i s kamarády. Děti byly k činnostem motivovány zejména druhý den, byla však zaznamenána i tendence s dětmi manipulovat. Ředitelka se snažila být součástí dětských her. V pedagogickém přístupu je však ještě znatelný vliv předchozího systému předškolního vzdělávání. Ředitelka hodnotila děti pozitivně a hodnocením respektovala jejich věkové zvláštnosti, individuální možnosti a předpoklady.

Průběh sledovaných spontánních činností měl dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Obsah třídního vzdělávacího programu je zaměřen na realizaci řízených aktivit a využíván jako příprava ředitelky. Sledované činnosti byly materiálně zajištěny. Frontální formy práce se zachováním klasického režimu dne uplatňovaného před rokem 1989 dětem neumožňovaly svobodnou volbu z nabídky a dětskou osobnost i její aktivizaci respektovaly částečně. Činnosti byly organizovány ve sledu po sobě (jako několik zaměstnání za sebou jdoucích, sledovaly plnění výchov). Naopak skupinová a individuální forma organizace uplatňovaná ve druhém dnu inspekce umožňovala aktivní účast každého dítěte, zohledňovala specifické potřeby i možnosti jedinců. Provozované činnosti byly zaměřeny na plnění stanovených cílů, bylo zařazeno učení prožitkem (manipulace s materiály, pomůckami). Ředitelka respektovala věkové zvláštnosti dětí a potřeby dětí z hlediska psychohygieny byly uspokojovány. Dětem bylo poskytováno dostatek příležitostí k samotnému slovnímu projevu. Snaha o rovnováhu verbálního projevu ředitelky a dětí byly viditelná. Avšak její tendence děti neustále slovně informovat, vést je, vytvářela někdy pocit nadřazenosti pedagoga. Kladené dotazy byly podnětné a podporovaly rozvoj logického myšlení. Ředitelka projevovala vůči dětem značnou míru empatie, její přístup podporoval dětskou sebedůvěru. Prostor pro samostatnost byl do jisté míry omezován někdy přílišnou organizací, zejména v přechodech z činnosti do činnosti a při stolování. Řízené aktivity navazovaly na předchozí poznatky dětí a byly propojeny s prostředím, které děti obklopuje. Využívané organizační formy omezovaly potřebný prostor dětí pro uplatňování vlastních vědomostí, dovedností i zkušeností. Ředitelka projevila snahu zařadit úvodní a průběhovou motivaci. Tendenci manipulovat s dětmi však ještě zcela neopustila. Hodnocením respektovala věkové zvláštnosti dětí, jejich individuální možnosti i předpoklady. Sebehodnocení dětí a jejich vzájemné hodnocení bylo málo efektivní. Způsob zachování výsledků práce nebyl příliš podnětný a oslaboval podporu intenzivnějšího prožitku dětí z úspěchu.

Průběh sledovaných řízených činností měl dobrou úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Výsledky jemné a hrubé motoriky jsou přiměřeny věku dětí. Děti mají osvojeny zdvořilostní a hygienické návyky, jsou schopny se vzájemně respektovat, jejich vztahy jsou bezkonfliktní. Úroveň jazykových a vyjadřovacích dovedností odpovídá věku dětí, které jsou schopny spolupracovat s učitelkou i spolupracovat vzájemně. Starší děti reagují na vnější podněty logickými závěry, projevují snahu soustředit se na činnost delší dobu a dokončit ji.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky sledované výchovně vzdělávací činnosti měly zjištěná negativa a pozitivna v rovnováze a jejich celková úroveň je dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola věnuje potřebnou pozornost vlastní prezentaci v rámci obce a to prostřednictvím veřejných vystoupení dětí a nabídkou kulturních akcí, ale i prostřednictvím časopisu Chlumčanský občasník. Spolupráce s provozovatelem je oboustranně vstřícná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Školní vzdělávací program
2. Třídní vzdělávací program
3. Hodnotící záznamy týdenních podtémat pro školní rok 2004/2005
4. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č. j. 30083 ze dne 29. 1. 2003
5. Zřizovací listina ze dne 29. 10. 2002
6. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 ke 30. 9. 2004
7. Školní řád s platností od 19. 1. 2005
8. Organizační řád bez data platnosti
9. Provozní řád z 1. 9. 2002
10. Přehled výchovné práce pro školní rok 2004/2005
11. Evidence dětí - evidenční listy, přehledy docházky, rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy pro školní rok 2004/2005
12. Individuální plán pro dítě s odkladem školní docházky pro školní rok 2004/2005
13. Plán kontrolní činnosti, záznamy pro školní rok 2004/2005
14. Přehled úkolů a povinností pro školní rok 2004/2005
15. Zápisy z porad za školní rok 2004/2005
16. Pracovní náplně pedagogických pracovníků pro školní rok 2004/2005
17. Doklad o ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků
18. Chlumčanský občasník

ZÁVĚR

Současné personální obsazení vytváří podmínky pro naplňování stanoveného vzdělávacího programu pouze v dopoledních hodinách provozu školy. Odpolední provoz, jeho nekvalifikované zajištění i neodborné naplňování pedagogické funkce, nevyhovuje výchovně-vzdělávacímu poslání mateřské školy. Časové rozpětí provozu školy nevyhází ze skutečné potřeby rodičů. Stanovená výše úvazků výchovné práce nepokryje délku současného provozu. Odborný růst ředitelky je zaměřen pouze na samostudium, nevyužila nabídku vzdělávacích akcí zaměřených na Rámcový program pro předškolní vzdělávání. Omezená informovanost o proměnách předškolního vzdělávání a o aplikaci rámcového vzdělávacího programu do praxe se odráží v kvalitě plánování i ve výsledcích a průběhu provozovaných vzdělávacích aktivit. Ředitelka je však vstřícná v diskusi o této problematice, chápe potřebu změn a v průběhu inspekce na podněty pohotově reagovala.

Prostředí školy má velmi dobrou estetickou úroveň, postupně se mění obnovou a renovací vnitřního vybavení. Materiální vybavení je v převaze standardní, část učebních pomůcek je opotřebovaná a chybí vybavení náradím pro cílené i spontánní pohybové aktivity. Prostorové podmínky omezují provozování pohybových činností.

Větší část povinností vyplývajících z řízení mateřské školy je plněna zodpovědně. Osobnost ředitelky příznivě ovlivňuje celkovou atmosféru školy. Cíle řízení však postrádají metodickou hospitační činnost se zaměřením na nekvalifikovanou učitelku. Funkci učitelky ředitelka vnímá jako okrajovou a doplňkovou (dozor, hlídání dětí).

Výsledky a průběh sledovaných řízených a spontánních činností byly dobré. V pedagogickém přístupu tvoří ještě převahu výchovné a vzdělávací metody práce uplatňované před rokem 1989.

Děti projevují radost z pobytu v mateřské škole. Celková atmosféra školy, která je vůči dětem, zaměstnancům i rodičům vstřícná, je základním předpokladem pro postupné naplňování cílů současného předškolního vzdělávání.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Hana Fenclová	Hana Fenclová v. r.

V Chomutově dne 16. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, nám. T. G. Masaryka 1744, 430 01 Chomutov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. března 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Stanislava Izerová	Stanislava Izerová v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	30. března 2005	f1-1058/05-1041
Školská rada		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.